

Galaterbrevet Efesierbrevet

Nycklar

Bakgrund

Galaterbrevet är skrivet till församlingarna i Galatien som ligger i nuvarande Turkiet. Paulus har varit hos dem och undervisat men nu har andra varit där och försökt få de kristna som inte är judar att omskära sig för att på det sättet inlemmas i Guds folk. Paulus skriver snabbt, upprört och med en intensitet som är så kännetecknande för honom. Han vill understryka vilket förhållande som finns mellan lag och evangelium. Brevet handlar mycket om tro och trons kraft.

Efesierbrevet är med stor sannolikhet en rundskrivelse. Det är alltså ett brev som inte riktar sig till en specifik församling utan skickades vidare mellan olika församlingar i mindre Asien. Brevet har ett starkt och vackert budskap både när det gäller vem Kristus är och hur vi är kallade att leva i kärlek och enhet. Efesos var den största och mest betydelsefulla staden i den romerska provinsen Asien, med mycket handel och även centrum för Artemiskulten. Paulus bodde i nästa tre år i Efesos och undervisade.

Hedningar

Hednakristna är vi de flesta av oss. De är helt enkelt de kristna som inte var judar innan de blev kristna. De som texten talar om är således människor som vuxit upp i romarriket, med en kultur präglad av romerska gudar och grekiska filosofer. Paulus är känd som hedningarnas apostel och hade en särskild kallelse att sprida evangeliet till just dem. Lärofrågorna kring hur kristendomen skulle förhålla sig till sina judiska rötter upptog mycket plats efter Jesu död. Vad skulle man hålla fast vid, vad skulle ersättas med något nytt? Hur skulle judar och hedningar förhålla sig till varandra när de båda var kristna? Paulus försöker i sina brev reda ut begreppen, lag och evangelium, rättfärdighet och frihet.

Köttet

Paulus använder ofta ordet köttet. Vårt kött / vår kropp som en bild för våra begär, vår svaghet, i motsats till vår ande. Detta har ibland tolkats som en kroppsfiendlighet som var vanlig i grekisk kultur under denna tid, där själen sågs som det enda värdefulla hos människan och målet var befrielse från kroppen. Det är dock inte kroppsförakt Paulus vill predika utan vaksamhet över vad vi tillåter styra oss, ha makt över oss. Att ta hand om sin kropp är att vårda Guds tempel, att vara fixerad vid sin kropp och vara slav under dess begär är något annat.

Fakta

Författare:

Paulus var jude men föddes i Tarsos i nuvarande Turkiet. Han var noggrann med att följa den hebreiska lagen (Torah – fem moseböckerna) och samtidigt välbevandrad i den hellenistiska (grekiska) kulturen. På resa till Damaskus möter han den uppstående Jesus och hela hans liv tar en ny riktning. Från förföljelse till mission. Han är det första århundradets främste missionär till människor utan judisk bakgrund och utan tvekan den flitigaste brevskrivaren. 13 av NT:s brev bär hans signatur.

Tid:

Galaterbrevet kan mycket väl vara det första av Paulus brev. Mycket talar för att det skrevs redan 48 f.Kr.

Efesierbrevet är ett av Paulus fångenshetsbrev, antagligen skrivet ungefär samtidigt som Kolosserbrevet runt år 60.

Måndag: Kallelse

Läs Gal 1-2

Här beskriver Paulus sin kallelse och sitt uppdrag, inte i konkurrens till de andra apostlarna och ändå med en tydlig poängtering av att han är sänd till en särskild grupp.

Vilken grupp är du sänd till?

Dagens trosbekännelse: Så långt jag ännu lever här i världen lever jag i tron på Guds son som har älskat mig och offrat sig för mig. Jag kastar inte bort Guds nåd: om lagen hade kunnat ge rättfärdighet hade ju Kristus inte behövt dö. (Gal 2:20-21)

Vad betyder denna vers för dig idag? Vad är det att inte kasta bort Guds nåd i ditt liv?

Tisdag: Lag och löfte

Läs Gal 3-4

Dessa kapitel börjar i "vilka dårar ni är, ni galater" och slutar i "ni, bröder, är löftets barn. Paulus vill hjälpa galaterna att hitta tillbaka till sin sanna identitet som Guds söner genom tro på Jesus, inte genom laggärningar. Försök sammanfatta vad du tror är Paulus poäng när det gäller laggärningar och tro.

Hur ser det ut i din eget liv med laggärningar?

Onsdag: Frihet och frukt

Läs Gal 5-6

En tro som tar sig uttryck i kärlek, som är fri och i sin frihet bär goda frukter, det är en sådan tro Gud vill ge oss.

Läs igenom andens frukter igen. Välj någon som du upplever att du längtar efter mer av och be Gud att han ger dig tillfälle att öva den idag.

Torsdag: Kristologi

Läs Ef. 1

Här ges en fantastisk beskrivning av Jesus och Gud. Läs den högt och långsamt och stanna upp en stund för de bilder och tankar som kommer till dig när det gäller din bild av Gud och / eller Jesus.

Träder något nytt fram? Är det något "gammalt" som gör sig påmint?

Fredag: längden och bredden

Läs Ef 2-3

Att lära känna Guds kärlek, förstå vidden av den och hur den gör oss levande av nåd är vad Paulus vill förmedla.

”Stå fasta och var stadigt rotade i honom så att ni tillsammans med alla de heliga förmår fatta bredden och längden och höjden och djupet och lär känna Kristi kärlek som är väldigare än all kunskap”.

Det står att vi tillsammans förmår fatta. Tillsammans. Vilka människor hjälper dig att förstå Jesu kärlek? Tacka Gud för dem!

Lördag: En för alla, alla för en

Läs Ef 4-5

Här kommer två kapitel präglade av etik. Kapitel som tål att läsas ofta för att få hjälp att hitta riktning och förhållningssätt till livet och varandra.

Vad vill Gud påminna dig särskilt om idag?

Söndag: Rusta sig och underordna sig

Läs Ef 6

Här kommer den text som kanske citeras mest av alla verser i Efesierbrevet. Texten om rustningen. Den påminner oss om att hämta vår styrka hos Herren och genom det även hämta vårt skydd. Att leva i sanning, i villighet och frimodighet, med vår tro och Guds ord framför oss i mötet med världen. Hur möter du världen idag?

Här finns också en så kallad hustavla, där det beskrivs hur vi ska underordna oss varandra. Underordna har ofta en negativ klang i vårt samhälle som en motsats till frihet och självrespekt.

Hur förstår du ordet underordna i detta sammanhang?